

OBLAST JIHOZÁPAD

Jihozápad – brána do Evropy

Na jihu a jihozápadě České kotliny se rozkládá řidčeji zalidněné území oblasti soudržnosti Jihozápad. Od pahorkatinového charakteru krajiny ve středu a severní části přechází až do hornatinové a chladnější části pohraničních pohoří Šumavy a Českého lesa na jihozápadě. Jižní hranice je společná s Horním Rakouskem a na JZ sousedí s Bavorskem (Dolním Bavorskem a Horním Falckem) a uvnitř České republiky s oblastmi Severozápad, Jihovýchod a Středočeským krajem.

Na Šumavě pramení hlavní řeka Čech Vltava, která pak směřuje přes vodní nádrž Lipno a Prahu do Labe.

Oblast v současných hranicích vychází ze zákona o vytvoření vyšších územně správních celků z roku 1997. J a JZ hranice je totožná s hranicí českého státu již od raného středověku – má tak téměř tisícileté trvání. V průběhu staletí byla svědkem přátelských i méně přátelských sousedských vztahů obyvatel, a zejména druhá polovina 20. století ji negativně poznamenala tím, že byla v délce přes 800 km součástí železné opony mezi západem a východem Evropy.

Oblast soudržnosti Jihozápad (NUTS 2) je složena ze dvou krajů (NUTS 3), kraje Jihočeského a kraje Plzeňského. Obsahuje 14 okresů resp. 32 správních obvodů obcí s rozšířenou působností, má 1124 obcí, z čehož je 91 měst. Obcí menších než 1 000 obyvatel je 94 a žije v nich necelých 23 % obyvatel oblasti, měst větších než 10 000 obyvatel je 13 a žije v nich 54 % obyvatel. Ve dvou krajských městech Plzni a Českých Budějovicích žije 22 % obyvatel.

Charakteristická regionální kultura se udržuje stále v jižnějších částech oblasti – hudba, keramika, lidové zvyky i vesnické stavby.

Velká rozloha – menší rozdíly

Dva kraje tvořící oblast soudržnosti Jihozápad jsou navzájem velmi podobné, přesto však lze nalézt řadu oblastí, ve kterých se významně liší.

Jihočeský kraj je celkovou rozlohou o třetinu větší než kraj Plzeňský, oba kraje patří k výrazně velikostně nadprůměrným. Počtem obyvatel je Jihočeský kraj větší o sedminu, hustota osídlení obou krajů je nejnížší mezi kraji ČR. Průměrnou velikostí obcí se liší jen málo, oba mají velikosti obcí měřené počtem obyvatel jedny z nejnižších v České republice. Koncentrace obyvatel do sídelního města kraje je v Plzeňském kraji dvojnásobná než v kraji Jihočeském. Podíl obyvatel venkovských obcí je téměř stejný a lehce přesahuje průměr ČR.

Pokud jde o hospodaření kraje, nejsou rozdíly podstatné. Zatímco v Plzeňském kraji hrubý domácí produkt na obyvatele je v rámci ČR

druhý nejvyšší a hrubá přidaná hodnota na zaměstnance je čtvrtá, je HDP na obyvatele Jihočeského kraje čtvrtý a HPH na zaměstnance sedmá nejvyšší. Naopak tvorba hrubého fixního kapitálu je v Jihočeském kraji mírně nadprůměrná, kdežto v kraji Plzeňském se blíží průměru ČR. Disponibilní důchod na obyvatele leží v obou krajích nad průměrem mimopražských krajů, mírně vyšší je v kraji Plzeňském.

Míra nezaměstnanosti je pod průměrem ČR a oba kraje zauímají závěrečné pozice v pořadí krajů. Nabídka volných pracovních míst je v Plzeňském kraji jedna z nejvyšších, ale i v jižních Čechách je ještě nadprůměrná. Podíl soukromých podnikatelů včetně rolníků je v Plzeňském kraji mírně nadprůměrný, v Jihočeském kraji pak mírně podprůměrný (102 % a 99 % průměru ČR). Rozdílná je úroveň mezd – v Jihočeském kraji je o 6 % - tj. téměř o 1 tisíc Kč nižší než v kraji Plzeňském. Identická je situace u čistých ročních příjmů ze závislé činnosti a podnikání na 1 člena domácnosti.

Území Plzeňského i Jihočeského kraje patří k nadprůměrně zalesněným, difference mezi kraji jsou poměrně nízké a podobně tomu je u emisního zatížení.

Podíl zaměstnanců v primární sféře je v Jihočeském kraji o třetinu vyšší než v Plzeňském, ve srovnání s jinými kraji je silně nadprůměrný.

Jihočeský kraj má proti Plzeňskému kraji zapojen téměř dvojnásobný podíl obcí do jednotlivých Euro-regionů (Šumava a Silva Nortica resp. Egrensis).

Výběr aktuálních údajů

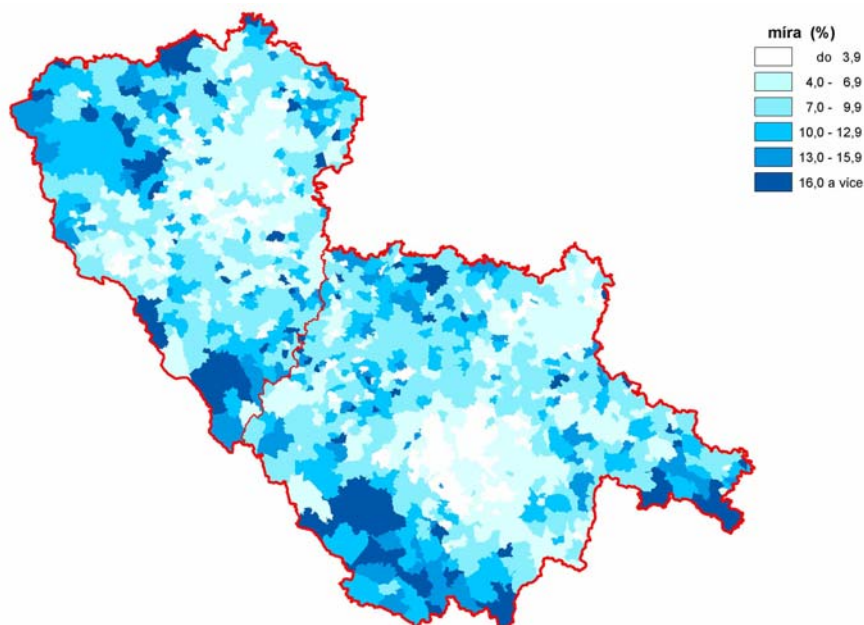
Počet obyvatel (31.12.2004)		1 175 330	Průměrná hrubá měsíční mzda (2004) ⁵		16 287
z toho	cizinci s přechodným pobytem ¹	13 597	Míra nezaměstnanosti dle VŠPS (2004)		5,8
	cizinci s trvalým pobytem	8 861	Podíl (%) zaměstnaných v sektoru (2004)	primárním	5,3
Počet obcí / z toho měst (31.12.2004)		1 124 / 91		sekundárním	42,3
Podíl obyvatel bydlících v krajském městě (%) ²		21,9		terciárním	52,4
Podíl narozených mimo manželství (v %, 2004)		29,4	Dokončené byty celkem (2004)		4 225
Obyvatelstvo s vysokoškolským vzděláním ³ (2004)	muži	10,5	z toho v rodinných domech (%)		41,4
	ženy	7,3	Hosté v ubytovacích zařízeních celkem (2004)		1 587 620
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo (2004)		594 247	z toho cizinci (%)		30,8
z toho prac. na vlastní účet a zaměstnavatelé (%)		15,6	HDP v paritě kupní síly na 1 obyvatele (2003)		14 605
Míra ekonomické aktivity (2004) ⁴	muži	68,9	Hrubá tvorba fixního kapitálu na 1 obyv. v Kč (2003)		50 611
	ženy	50,7	Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyv. v Kč (2003)		122 546

¹ s vízy nad 90 dní² součet za města, která jsou sídly krajů ležících na území příslušné NUTS-2³ z obyvatelstva ve věku 15 a více let⁴ ekonomicky aktivní ze 100 obyvatel ve věku 15 a více let⁵ v Kč na jednoho zaměstnance civilního sektoru NH, podniková metoda

Kraj	Rozloha	Počet obyvatel	Hustota zalidnění	Stř.délka života M/Ž	Reg.míra nezam.	Volná prac. místa	Dokončené byty	HDP
	km ²	v tis.	obyv./km ²		%			Kč/obyv.
	2003	31.12.2003	2003	2003	31.12.2003	31.12.2003	2003	2002
Jihočeský	10 056,90	625,5	62,2	72,5/78,8	7	2 203	1 460	210 756
Plzeňský	7 561,20	550,1	72,8	72,3/78,6	7,6	2 550	1 719	217 502
Jihozápad	17 618,10	1 175,60	66,7	.	7,3	4 753	3 179	213 912

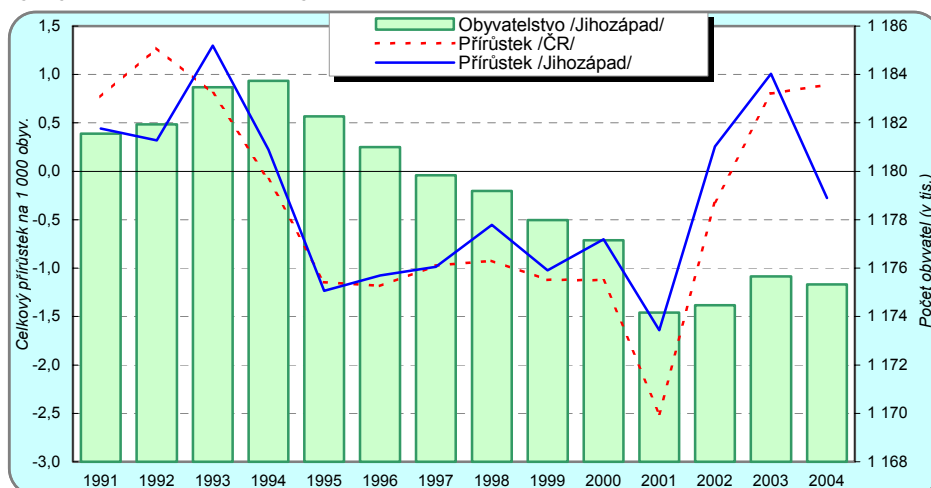
Registrovaná míra nezaměstnanosti k 31.12.2004

pozn.: použity údaje MPSV

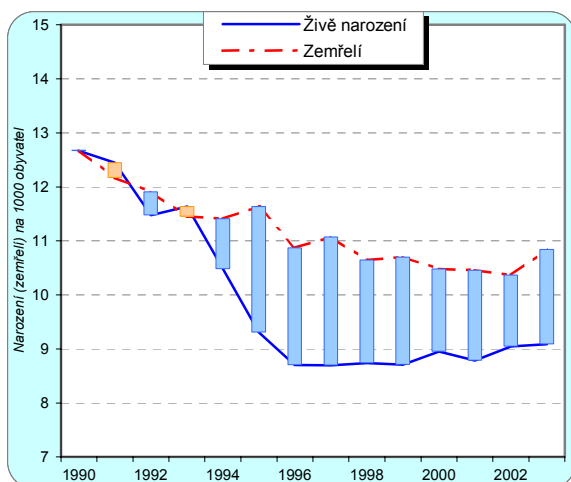

Vývoj celkového počtu obyvatel v oblasti a ČR (stav k 31.12.)

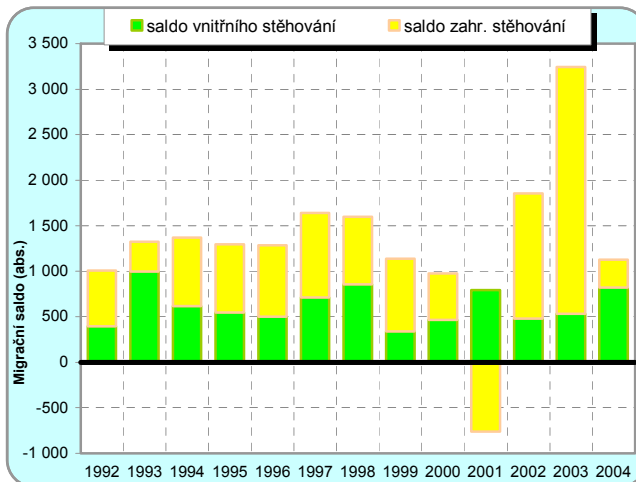

Od roku 2001 údaje aktualizované podle SLDB, do počtu obyvatel jsou zahrnuti i cizinci s pobytem > 90 dnů
Abs. úbytek obyvatel v roce 2001 je způsoben také nedopočtem při populačním cenzu (1.3.2001), rel. přírůstek v roce 2001 je počítán z vybilancovaných stavů podle SLDB (propad ze SLDB se v něm neprojeví)

Vývoj přirozené měny obyvatel

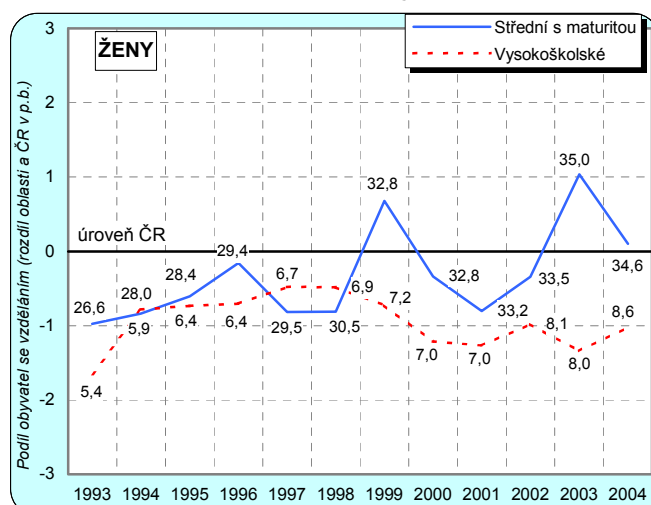
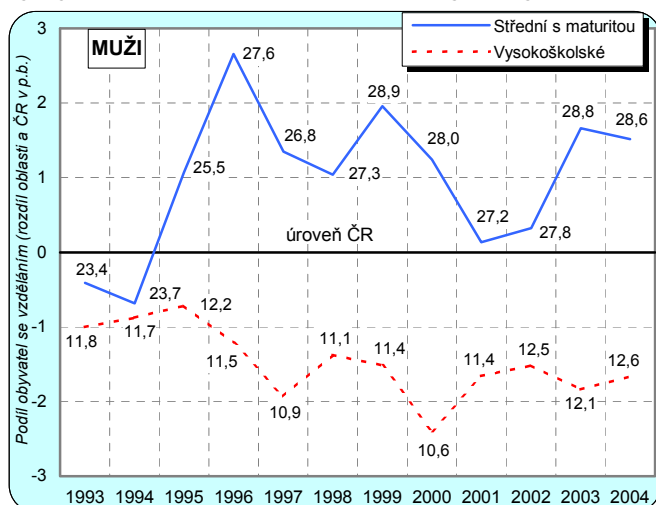

Vývoj bilance vnitřní a zahraniční migrace

Pozn. od r. 2001 jsou do migrace započtení i cizinci s dlouhodobým pobytem (>90 dnů)

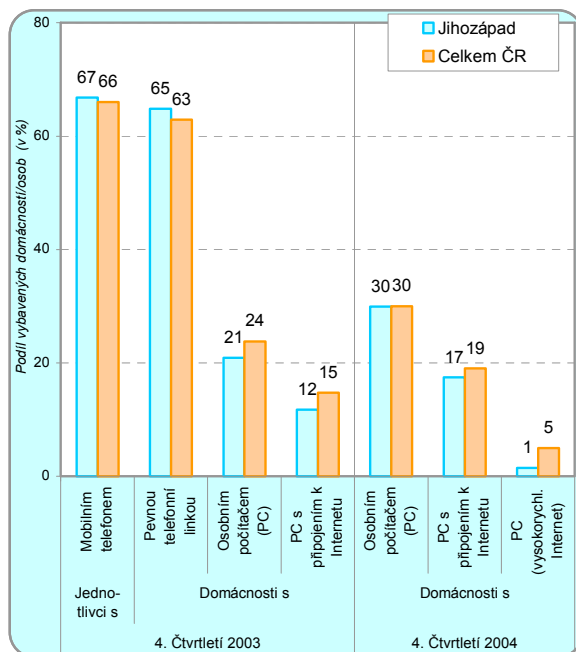
Vývoj zastoupení osob se středoškolským a vysokoškolským vzděláním ve vztahu k ČR, muži, ženy

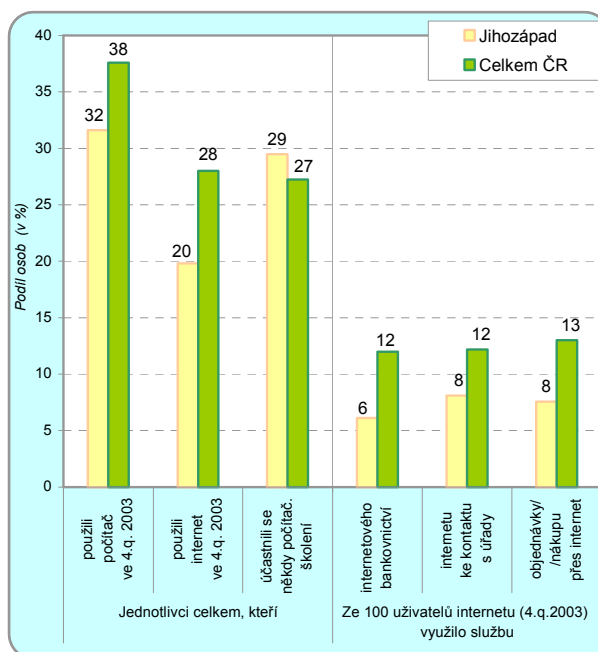
Pozn. Čísla v grafu odpovídají podílu osob se středoškolským vzděláním s maturitou na obyvatelstvu ve věku 15 a více let v oblasti, resp. podílu osob s vysokoškolským vzděláním na obyvatelstvu ve věku 25 a více let v oblasti

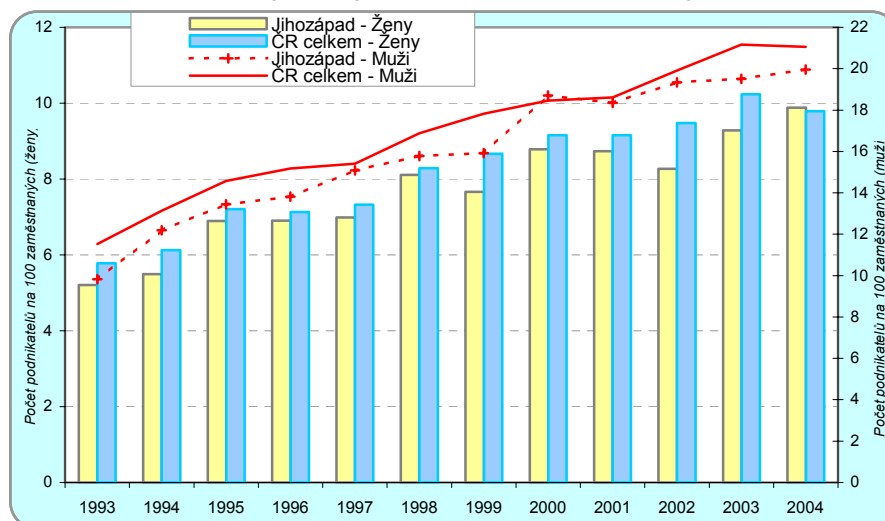
Domácnosti s přístupem k informačním technologiím

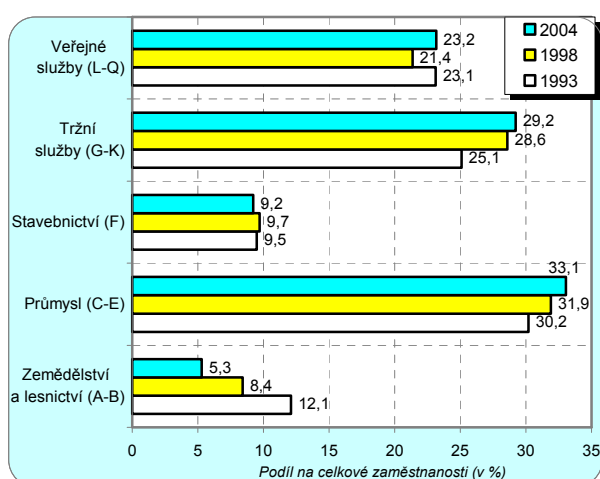
Využití internetu jednotlivci ve věku 15+ (4.q.2003)

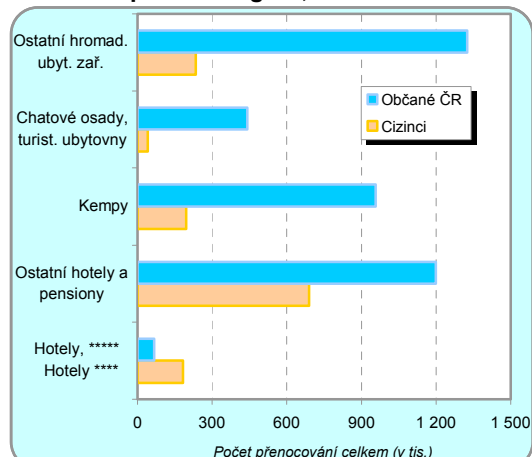
Zaměstnavatelé a osoby pracující na vlastní účet, muži, ženy

Vývoj zaměstnanosti v hl. sektorech NH (dle OKEČ)

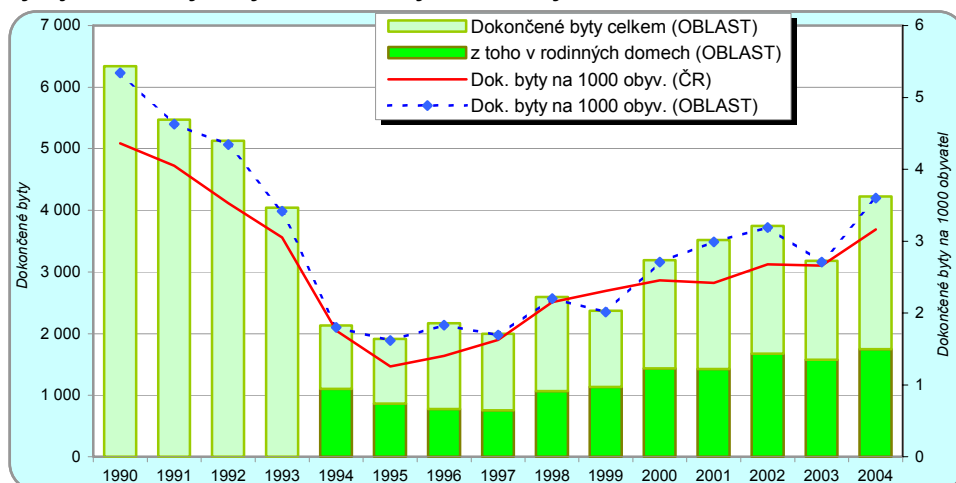

Přnocování v hromadných ubytovacích zařízeních podle kategorií, v roce 2004

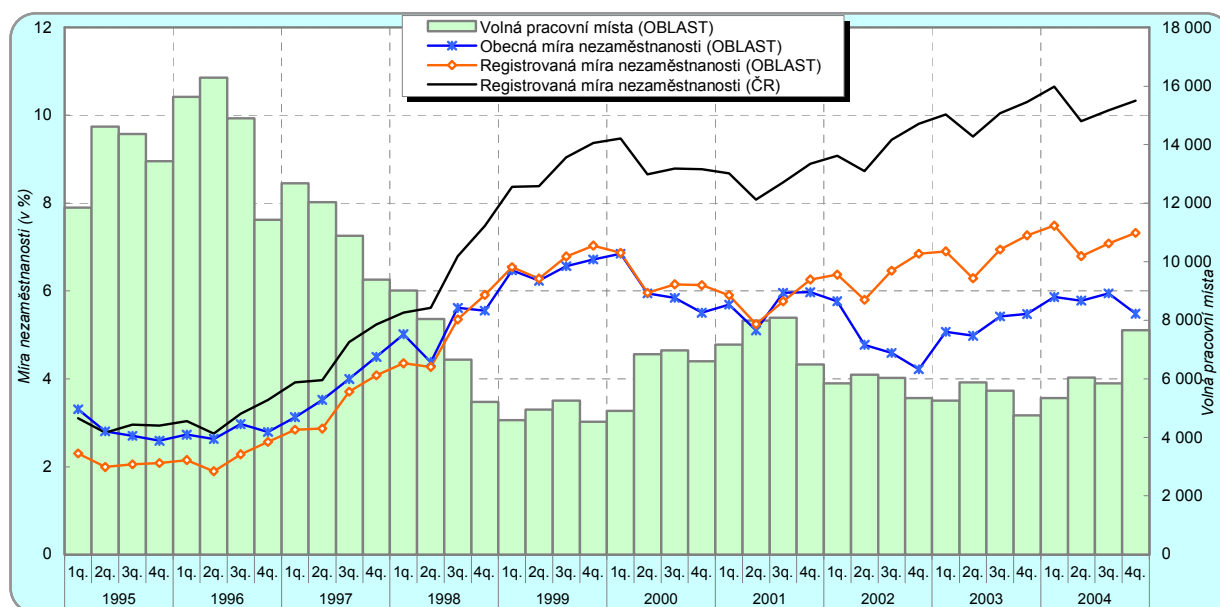

Vývoj dokončených bytů celkem a bytů v rodinných domech

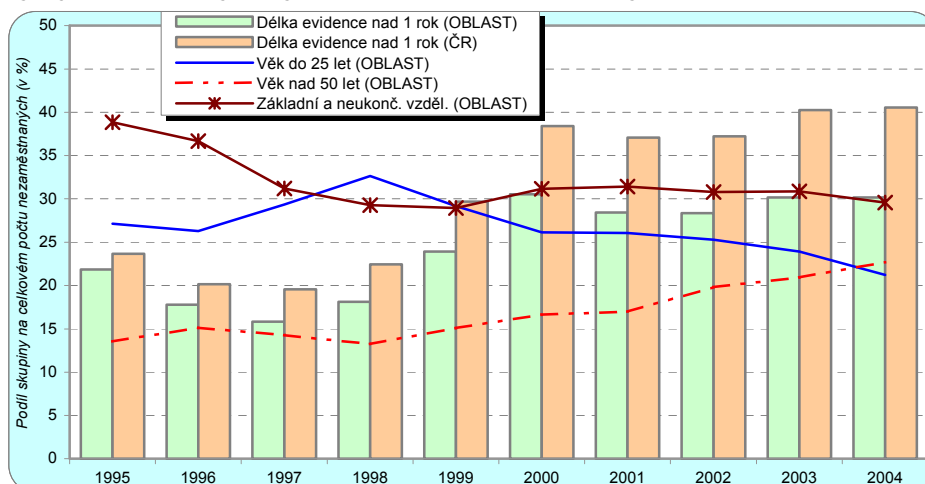
Pozn. údaje za byty v rodinných domech jsou dostupné v časové řadě až od roku 1995

Vývoj obecné (VŠPS) a registrované (MSPV) míry nezaměstnanosti a volných pracovních míst

Pozn. Registrovaná míra nezaměstnanosti je uváděna ke konci příslušných čtvrtletí

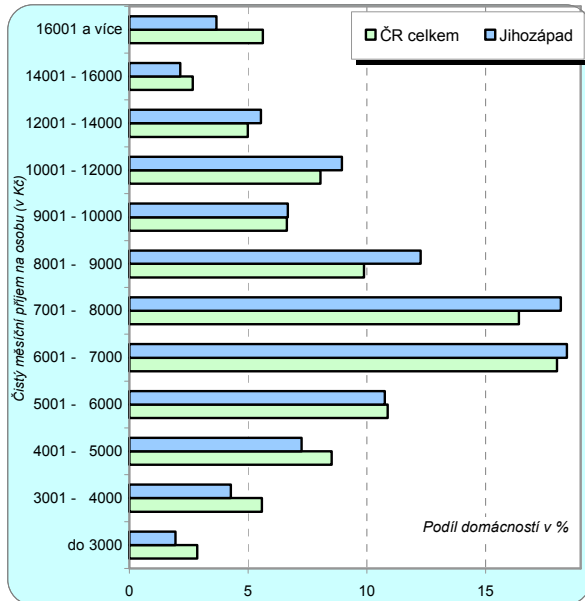
Vývoj zastoupení vybraných skupin mezi nezaměstnanými

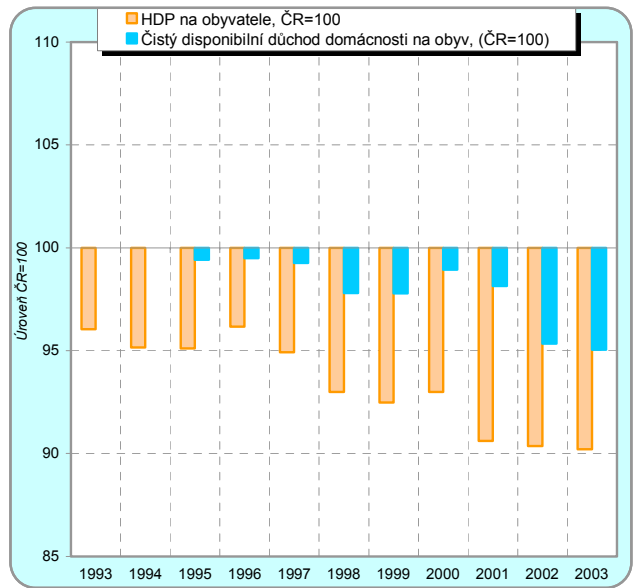
* k 31.12. příslušného roku

Rozdělení domácností dle výše čistého měsí. peněž. příjmu na osobu v Kč (r. 2002, podle Mikrocenzu)

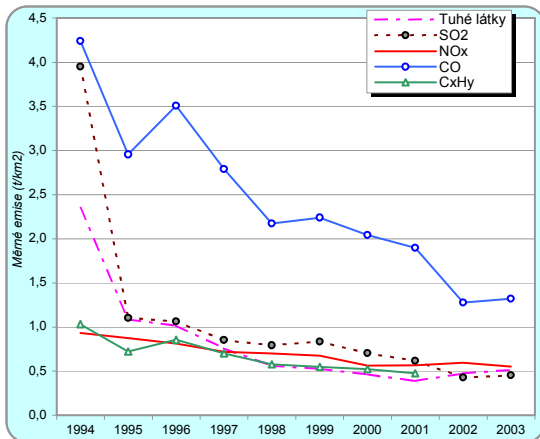

Vývoj HDP a disponibilního důchodu ve vztahu k ČR

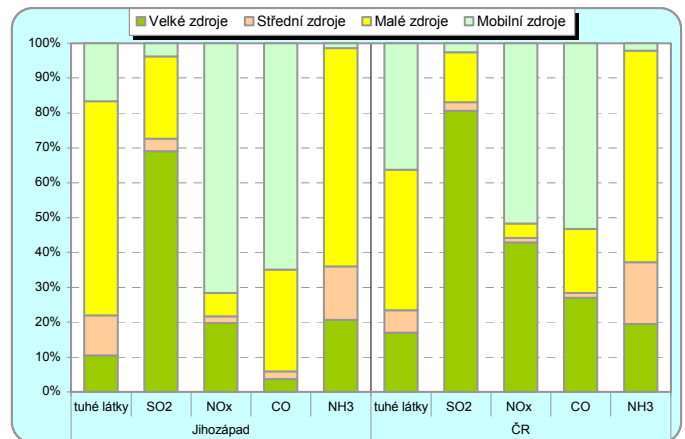

Pozn. údaje o disponibilních důchodech jsou k dispozici až od roku 1995

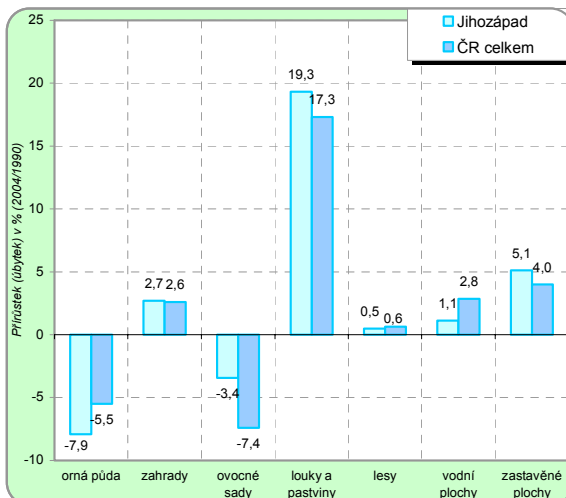
Vývoj měrných emisí hlavních znečišťujících látek

Podíl jednotlivých kategorií zdrojů na celkových emisích (2003)

Vývoj výměry vybraných druhů pozemků mezi roky 1990 a 2004

Struktura využití pozemků (31.12.2004)

